

XXIX TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine 2Mo 17:8-13)

Lugemine teisest Moosese raamatust:

Neil päevil, kui amalekid Refidimisse tulid ja sõdisid Iisraeli vastu, ütles Mooses Joosuale: “Vali omale salk sõjamehi ja mine homme lahingusse amalekkide vastu. Aga mina seisan mäetipus ja hoian käes Jumala sauua.” Ning Joosua tegi, nagu Mooses oli temale öelnud, ja sõdis amalekkide vastu.

Aga Mooses, Aaron ja Huur tõusid kõrgendiku tippu. Ja sündis, et nii kaua kui Mooses hoidis oma kätt üles tõstetuna, oli Iisrael võidukas, kui ta aga oma käe lasi alla vajuda, oli võit Amaleki poolel. Siis kui Moosese käed väsima hakkasid, veeretaskid teised kohale kivirahnu ja panid Moosese selle peale istuma ning Aaron ja Huur toetasid teine teiselt poolt tema käsi. Nii seisid Moosese käed üleval kuni päikeseloojanguni ja Joosua sai oma terava mõõgaga Amaleki ja tema väe üle võidu. See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 121:1-2.3-4.5-6.7-8)

R: Minu abi tuleb Issandalt, kes on loonud taeva ja maa.

Ma tõstan oma silmad mägede poole,

kust küll tuleb mulle abi.

Minu abi tuleb Issandalt,

kes on loonud taeva ja maa.

R:

Tema ei lase sinu jalal vääratada – see, kes sind hoiab, ei uinu magama.

Vaata, see, kes Iisraeli hoiab, ei maga ega vao unne.

Issand on sinu hoidja, tema vari katab sind, tema seisab su kõrval.

Päike ei tee sulle kahju päeval ega kuu öösel.

R:

Issand hoidku sind kõige kurja eest

ja kaitsku sinu elu,

Issand hoidku sinu minemist ja tulemist

nüüd ja igavesti.

R:

(Teine lugemine 2Ti 3:14 - 2Ti 4:2)

Lugemine püha apostel Pauluse teisest kirjast Timoteosele:

Jää selle juurde, mida sa oled õppinud ja uskumisväärselt pidanud, sest sa tead, kelle käest on sinu õpetus tulnud. Pühi kirju tunned sa juba lapseeas ja need võivad sind targaks teha usu kaudu Kristusesse Jeesusesse. Kogu pühakiri on Jumala sisendatud ja kasulik õpetamiseks, noomimiseks, parandamiseks, kasvatamiseks õigluse sees – selleks, et Jumala inimene oleks kõigiti valmistatud igaks heaks teoks. Ma vannutan sind Jumala ja Kristuse Jeesuse ees, kes tuleb kohut mõistma elavate ja surnute üle – tema ilmumise ja tema riigi nimel! Kuuluta sõna, astu esile, olgu see siis sobival või mitesobival ajal, noomi, hoiata, julgusta, ning jätkugu sul õpetamiseks kannatlikku meelt.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi He 4:12)

Halleluuja. Jumala Sõna on elav ja võimukas,
Tema mõistab kohut südame mõtete üle. Halleluuja.

(Evangeelium Lk18,1-8)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Jeesus rääkis oma jüngritele tähendamissõna selle kohta, et nad ikka palvetaksid ega tüdiks. Ta ütles: “Ühes linnas oli kohtunik, kes ei kartnud Jumalat ega häbenenud inimesi. Aga samas linnas oli ka lesknaine, kes teda aina tüütamas käis ja nõudis üha: “Mõista mulle õigust mu vaenlase vastu.” Kaua aega ei tahtnud kohtunik temast kuulda, siis aga mõtles endamisi: “Ehkki ma ei karda Jumalat ega häbene inimesi, on parem, kui ma mõistan ometi sellele lesele õigust, sest ta on mind ära tüüdanud ja ma ei taha, et ta tuleks ja mind näkku lööks.”

Ja Issand ütles: “Mõelge ometi sellele, mida see ebaõiglane kohtunik ütleb! Kuidas ei mõistaks siis Jumal õigust neile, kes nii õöl kui päeval tema poole hüüavad, ega ruttaks neid viibimata aitama? Ma ütlen teile, ta mõistab neile õiguse otsekohe! Ometi, kui Inimese Poeg tuleb, kas ta leiab usku maa pealt?”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, vahel võib ette tulla, et mõni inimene ei ole oma Jumalaga üldse rahul ja hädaldab: “Miks lubab tema minu naabril, kes on igavene kaabakas, nii lihtsalt eluga toime tulla – aga mina, kes ma olen enda arvates hea ja aus inimene, ja kes ma enda arvates teenin oma Jumalat ööl ja päeval – miks pean mina nii palju kannatama: küll haiguste ja vigastuste, küll tööde ja tehingute ebaõnnestumise läbi?”

Ja ta ühmas tüdinult: “Ei tea, missuguse hoiakuga ma suudaksin pälvida oma Looja tähelepanu, mismoodi peaksin märtrit mängima, et ta minu eest rohkem hoolitseks? Äkki peaksin lausa rohkem pattu tegema, ehk ta siis vähemalt saab vihaseks ja võtab ette minuga tegeleda... Teisisõnu: kuidas küll saaksin ma Jumalat selle hoolimatuse eest karistada, nii et ta edaspidi täidaks oma kohuseid paremini?”

Jah... üldsegi mitte head ja ilusad mõtted... Aga vähemalt on need siiski mõtted Jumalast! See annab lootust – sest veel halvem oleks, kui ta Jumalale üldse ei mõtleks...

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, nagu võime omaenda näitel kogeda, on Jumal andnud inimesele justkui pooliku loomuse: väetina on igaüks meist siia ilma sündinud, ja nii palju on asju, mida me puhtalt instinktide alusel ei oska ning peame katse ja eksituse meetodil ära õppima. Samas võime olla kindlad, et Jumal on meie nõtrusest teadlik; sellepärast on ta meile jätnud ka rohkesti mänguruumi, et mõelda ja oma suhtumisi ümber hinnata. Märkame ju, et iga väikese jumalateotamise peale ei löö välk meid kohapeal maha, ning iga patu eest ei tule karistus kohe kätte, vaid meile antakse aega järele mõelda ja meelt parandada.

Täna evangeeliumist leiame sellekohase julgustuse, mis aga esmapilgul kõlab vaata et jumalateotusena: Jeesus näib oma isa võrdlevat ara ja hoolimatu kohtunikuga, kes saab oma laiskusest üle vaid hirmu pärast lesknaise käitumise ees. Lähemal vaatlusel mõistame siiski, et Jeesus tahab rõhutada just vastupidist – seda, et Jumal ei ole niisugune kohtunik, kellelt tuleks midagi lausa välja pressida. Jumal hoolib inimesest, ta paneb tähele tema palveid ega unusta neid.

Kuid millest on siiski ajendatud inimese umbusk, miks tundub Jumal nii mõnelegi ikka just selle ükskõikse kohtuniku sarnane? Küllap sellepärast, et me oleme loodud olendid, ja me ei ole oma sisimas leppinud vastuoludega, mis ilmnevad nii meie enda loomuses kui ümbritsevas maailmas. Kui Jumal on andnud inimesele vaba tahte, siis üheks selle paratamatuks kõrvalmõjuks on häiriv teadmatus. Loodu ei saa enda kohta teada sama palju kui tema Looja; ühtlasi tähendab see, et

inimesel oleks võimalik teha alati õigeid otsuseid alles siis, kui ta teaks kõike. Teadmatus seab meid aga silmitsi vastuoludega, mida me üritame küll ületada, kuid peame leppima ka ebaõnnestumistega. Vastuolude kaudu saab inimene teada, et ta ise ei ole jumal, ja et tema loomuse juurde kuulub Looja Jumala otsimine, tema tahte äratundmine, et olla oma loomusega kooskõlas.

Armsad õed ja vennad, kui kaugele võib inimene küll oma Loojast ära eksida! Näib, et see inimeseks olemise tahk oli Jeesusele lausa šokeeriv kogemus. Ebaõiglase ja ara kohtuniku kujund, kes on esitatud Jumala vastandina, väljendab justkui Jeesuse nõutust... Mida peaks ta veel ütlema, kui kaugele alanduma, et motiveerida mõistlikult käituma neid, kes ei paista üldse millestki aru saavat... Ja viimaks veel see hirmus kahtlus: kui Inimese Poeg tuleb, kas ta leiab üldse usku maa pealt...

Suurimaks probleemiks on ilmselt asjaolu, et inimene ei saa alati Jumala abist kohe aru. Nagu Jeesus on öelnud: “Kas on teie seas sellist, kellelt ta poeg palub leiba, ent tema annab talle kivi? Või kui ta palub kala, ent ta annab talle mao?” (Mt 7:9-10) Siit tuleb aga küsida edasi: kui poeg ise peab kivi leivaks ja madu kalaks, mida peaks tema isa siis talle andma? Isegi kui poeg peaks jalgu trampima ja oma vaimse puberteedi raevus oma isa vihkama, jääb hea isa endale kindlaks.

Jumal näeb head ja halba kaugemalt, igaviku perspektiivist; meie oleme oma vabaduses lühinägelikud. Seetõttu kuulub headuse ja tarkuse juurde ka endale teadvustamine ja tunnistamine, kes ja kus me oleme, mis on meie võimalused ja mis on meie ülesanne. Aamen.